

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto - \$6.00
Za pol leta - \$3.00
Za New York celo leto - \$7.00
Za inozemstvo celo leto - \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CHELSEA 3878

Entered as Second Class Matter, September 21, 1993, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879

TELEFON: CHELSEA 3878

NO. 74. — STEV. 74.

NEW YORK, SATURDAY, MARCH 29, 1936. — SOBOTA, 29. MARCA 1936

VOLUME XXXVIII. — LETNIK XXXVIII

ZDRUZENA EVROPA—CILJ LONDONSKE KONFERENCE

DOLGOLETNI SEN FRANCOSKEGA ZUNANJEGA MINISTRA BRIANDA BO URESNIČEN

Predno bi se Francija odločila za skrčenje oboroževanja, bi si morala biti svesta svoje varnosti. Ameriško stališče je povzročilo preobrat v politiki konference. — Anglija bo podpisala splošno arbitracijsko pogodbo.

LONDON, Anglija, 28. marca. — Londonska mornariška konferenca je danes radikalno izpremenila svojo smer. Sedaj je njen cilj splošna evropska varnostna pogodba, ki je bila že dolgo sen francoskega zunanjega ministra Aristida Brianda. Komitej francoskih in angleških izvedencev je pričel danes študirati načrte za dogovor, ki bi angleških vojaških obveznosti dosti ne povečal, pač pa dal Franciji zavest varnosti, predno bi se odločila za skrčenje oboroževanja.

Briand je sklenil, da se ne bo vrnil v tork v Pariz, kot je sprva nameraval.

Neki zastopnik francoske delegacije je izjavil, da je ameriško stališče napram takozvanemu konzultativnemu dogovoru v veliki meri odgovorno za nov preobrat v politiki konference.

V novem komiteju izvedencev Italija ni zastopana. To se da tolmačiti s stališča, da se tiče zadeva le Francije in Anglije.

Iz bodočih pogajanj se bo razvil varnostni dogovor, ki bo dosti obširnejši, kot ga je prvotno predlagala francoska delegacija.

Francoski zunanji minister ima v mislih dogovor, katerega se lahko udeležijo vsaka evropska sila in katerega odobre lahko tudi Združene države, ne da bi bile dejanski soudeležene pri njem.

LONDON, Anglija, 28. marca. — Ministrskemu predsedniku MacDonaldu je bil danes predložen memorandum, katerega so podpisali znani ekonomski, duhovniški in publicisti, ki ga pozivajo, naj potolaži Francijo z obvestilom, da bo Anglija podpisala obširen arbitracijski dogovor na prihodnjem zborovanju Lige narodov. Tozadevni poziv je izročil danes ministrskemu predsedniku Rennie Smith.

Podpisniki so prosili ministrskega predsednika, naj zatre vznemirljive govorce, ki so se pojavile radi težkoč mornariške konference ter stori nekaj, da bo francoski narod potolažen glede mednarodnega varstva, katero uživa sedaj.

Podpisnikom je načeloval dr. Norwood, predsednik National Councila, ki se je pred kratkim vrnil iz Združenih držav.

POLOŽAJ V RUSIJI SE BOLJŠA

Zdaj morejo dobiti v restavracijah jed tudi ljudje, ki nimajo volilne pravice. — Konferenca moskovskega odbora komunistične stranke.

MOSKVA, Rusija, 28. marca. — Vlada je odredila, da smejo zana-prej prodajati v restavracijah hrano tudi onim ljudem, ki nimajo volilne pravice. To so v prvi vrsti pri-vatni trgovci, duhovniki in člani prejšnje aristokracije. Ti ljudje dosedaj niso mogli do-

biti hrane v zadruženih restavracijah. Zastopnik mesta je nadalje izjavil, da bodo smeli zdravniki kmalu zopet izvrševati privatno prakso. Ta pravica je bila dosedaj močno omejena. V Moskvi in drugih mestih je bilo opaziti radi novega milejšega stališča sovjetske vlade zopet odvi-ljenje trgovine. Kmetje zopet prinašajo svoje izdelke na trg ter jih prodajajo di-rektno konsumantom. Tukaj so se danes pričele konfe-rence moskovskega komiteja komunistične stranke. Po vsej deželi se bodo vršile kra-jnje komunistične konference in v kratkem se bo sestaj tudi narodni centralni odbor. Razprave zasledujejo z velikim zanimanjem radi nove politike vlade ter njenih milejših metod glede kolektivizacije kmetov in ravnanja z ljudmi, ki nimajo volilne pravice.

ODPOKLIC VSEH AMERIŠKIH MORN. VOJAKOV

Na Haitskem otočju bo kmalu ustanovljena domača vlada. — Težavna naloga ameriških civilnih oblasti.

WASHINGTON, D. C., 28. marca. Hooverjeva komisija je danes objavila poročilo glede ameriške politike na Haitskem otočju.

Priporočila je takojšnjo ustanovitve domače vlade in takojšnji od-poklic ameriških čet.

Amerikancem se v splošnem oči-ta, da niso mogli prodreti v proble-me tamošnjega prebivalstva. Plemensko sovraštvo je povzročilo do-sti težkoč, s katerimi so se borile civilne in vojaške oblasti.

Ker ameriškim oblastim niso znane razmere v deželi, se je zgo-dilo ono, na kar smo morali biti že prej pripravljeni, namreč, da se niso uresničila visoka upanja glede ameriškega delovanja na Haitskem otočju.

Predvsem zahtevajo Haitčani, da je treba zamenjati nadkomisarja s civilnim poslanikom. Ta želja se jim bo izpolnila, kakorhitro poteče termin generala Russella.

Naenkratni odpoklic vsega ameriškega vojaštva bi ne bil priporoč-ljiv, pač naj pa vojaštvo zapušača Haitsko otočje v presledkih.

PANAMA JE UPAPOLNA

Panama pripisuje veliko važnost obisku colom-bijskega predsednika, ki jo bo obiskal v pone-deljek.

PANAMA CITY, 28. marca. — Dr. Olaya Herrera, novozvoljeni pred-sednik Kolumbije, bo dospel v pone-deljek v Colon z aeroplanom.

Tako se glasi v poročilu, katero je dobil tukajšnji urad od panam-skega poslanika v Bogoti.

Dr. Olaya Herrera je tudi brzoja-vil svojim tukajšnjim prijateljem, da bo dospel v ponedeljek semkaj ter preživel par dni v hotelu Wash-ington, nakar bo nadaljeval svoje potovanje proti Washingtonu. Do-mneva se, da bo potoval v Zdru-žene države preko Pan-American Air-way poštne črte.

Dr. Olaya Herrera je pripomogel potom svojega osebnega vpliva in ugleda do tega, da je Kolumbija odobrila pogodbo, s katero je pri-znala neodvisnost Paname.

Mogoče je tudi, da je dobil senjor Eloy Alfara, equadorski poslanik v Panami, navodila, od svoje vlade, naj se posvetuje z dr. Olaya Her-rrerom glede obnovljenja, diplomatskih odnosov s Kolumbijo.

TRIDESET OSEB ARETI- RANIH V SOFIJI

SOFIJA, Bolgarska, 28. marca. — Policija je objavila danes, da se ji je posrečilo izslediti par nepostav-nih komunističnih organizacij ter komunistični izvršilni komitej. Na dveh tajnih zborovanjih je bilo iz-vršenih trideset aretacij. Policija je zaplenila tiskarske stroje, letake in ključ za tajno pisanje.

LINDBERGHOV REKORD JE V NEVARNOSTI?

Mehikanci bodo skrajša-ti čas poleta iz Mexico City v Washington ter poleta iz New Yorka v Pariz.

MEXICO CITY, Mehika, 28. mar-ca. — Dva mehika armadna pilo-ta bosta vprizorila poskus, da pora-zita dva glavna letalna rekorda polkovnika Lindbergha.

Polkovnika Gustavo Leon in Fierro, dobroznana mednarodna le-talca, bosta skušala skrajšati čas poleta iz New Yorka v Pariz ter poleta iz New Yorka v Mexico City, da dokazeta zmožnosti mehikiš-kih letalcev.

Polkovnik Leon pričakuje, da bo koncem aprila ali v pričetku maja poletel iz New Yorka v Pariz. Prvi del tega poleta namreč oni iz Mexi-co City v New York bo vprizorjen brez pristajanja. Polkovnik Leon na-merava nato nadaljevati polet v Pariz sam ter pri tej priliki za par ur skrajšati čas, katerega je rabil polkovnik Lindbergh.

Polkovnik Fierro, ki je postal že splošno znan ter se odlikoval tekom zadnje mehikiške revolucije, hoče skrajšati čas, katerega je rabil pol-kovnik Lindbergh tekom poleta iz Washingtona v Mexico City decem-bra meseca leta 1927.

Polkovnik Lindbergh je potrebo-val sedem in dvajset ur, dočim bo skušal polkovnik Fierro premeriti isto pot v manj kot dvajsetih urah.

TRIJE OTROCI ZGORELI

DETROIT, Mich., 28. marca. — Tekom odsotnosti staršev so zgore-li trije majhni otroci Mr. in Mrs. Henry Hamden. Žrtve so bile: Katarina, stara tri leta, Evelina dve leti in Dolores eno leto. Za enkrat ni še znano, kako je izbruhnil pož-ar v domači hiši.

NIKAKIH SKRBI ZA VOJVODO

MENTONE, Francija, 26. marca. Vojvoda iz Conaughta še vedno trpi na majhnem prehladu, a njego-vo splošno stanje ne povzroča tu-kaj nikakih skrbi. Vojvoda je star osemdeset let ter je stric angleško-ga kralja Jurija.

ORTIZ RUBIO ZOPET URADUJE

MEXICO CITY, Mehika, 28. mar-ca. — Predsednik Ortiz Rubio, ki je imel majhen napad influence, je vstal danes ter se posvetoval s svo-jim privatnim tajnikom. Kabinet-na konferenca je bila določena na jutranji dan.

TURKI NE MOREJO PLAČATI DOLGOV

CARIGRAD, Turčija, 28. marčo. — Ozmoglost Turčije, da zadosti svo-jim finančnim obveznostim po pr-vem juniju, je razvidna iz preiska-ve, katero je uvedla posebna komi-sija, ki se peča z vprašanjem Oto-manskega dolga. Dežela najbrž ne bo mogla prenesti teže svojih fi-nančnih obveznosti.

ADVERTISE
in "GLAS NARODA"

BREZPOSELNOST V ANGLIJI

Od angl. min. predse-dnika zahtevajo, naj-ukrene že tekom dveh tednov kaj smotrenega za odpravo nezaposle-nosti.

LONDON, Anglija, 28. marca. — Nezadovoljnost z vladno politiko glede nezaposlenih je napotila čla-ne delavske stranke, da so poslali MacDonaldu vladi ultimatum ter zahtevajo v teku štirinajstih dni konkreten odgovor.

Na zborovanju, ki se je vršilo večeraj zvečer, je bil sprejet pred-log Aneurina Bevana, člana delav-ske stranke iz Walesa, naj uve-ljavi vlada nov načrt glede odpra-ve nezaposlenosti ter naj pojasni, zakaj ni dosedaj storila skoro ni-česar v tem oziru.

Nadalje se je izvedelo da je izro-čil Sir Oswald Mosley lord J. H. Thomasu tajno spomenico za reši-tov tozadevnega vprašanja.

Thomasa so vprašali, zakaj ni vpo-steval predlogov, nakar je odvr-nil, da se mu niso zdeli izvedljivi.

S tem pa kritiki niso bili zado-voljni. Izjavili so, da se je rešitev problema s posredovanjem kra-jnih oblasti izjavila ter zahtevali takojšnji pričetek javnih gradb, katere naj bi narodna vlada di-rektno pospeševala.

POROČILO HOOVERJEVE KOMISIJE

WASHINGTON, D. C., 28. marca. Komisija, kateri je načeloval Cam-eron Forbes, ter je imela nalogo preiskati razmere po Haitiju, je do-vršila svoje delo. In člani komisije so se podali domov. Pustili pa so tukaj tajnika Jamesa Clement Dun-na, da izroči predsedniku Hoover-ju poročilo komisije. Komisija se je vrnila s Haitija zadnji petek ter po-trebovala le par dni, da dovrši svo-ja priporočila. Ni še znano, če bo poročilo objavljeno.

ZAPRT RADI SLABEČA ZGANJA

PHILADELPHIA, Pa., 28. marca. Johna Kapufniaka so zaprli v ječo brez jamlšine, ker je v njegovi hiši uradil nekaj Tadej Operz, star de-vet in štirideset let, na posledicah alkoholizma. Kapufniak je bil last-nik neke boarding hiše. Coroner je izjavil že poprej, da bo dal zapre-ti vsakega, ki bi prodajal žgano pi-jako svojim boardarjem.

ZENSKA USMRILA TRI OTROKE

HARRIMAN, Tenn., 28. marca. — Mrs. Doroteja Welsh, stara osem-indvajset let, je utopila svoje tri majhne otroke v vodnjaku ter se nato obesila na svojem domu v bli-žini tukajšnjega kraja. Trupla so našli večeraj. Fantje so bili poveza-ni skupaj ter niso nosili nikakih znakov nasilja. Mrs. Welsh je bila žena nekakega železniškega delavca v Sharonville, predmestju Chcin-naia. Mrs. Sam Ellis, mati samo-morike ni videla otrok večeraj ves dan. Domnevala je, da je morda kdo bolan ter je odšla gledat. Na-šla pa je hišo zaklenjeno. Telefoni-rala je šerifu Davidsonu, in raz-kritje trupel je sledilo.

COSGRAVE JE ODPSTOPIJ

Za bodočega predse-dnika bo najbrž nominiran Eamon de Valera, ki se mudi v Chicagu, Ill.

DUBLIN, Irsko, 28. marca. — Danes so odstopili predsednik Cosgra-ve in vsi člani njegove vlade. Ka-binet je doživel večeraj v parlamen-tu poraz. Nadomestujoči voditelj Fianna Fail stranke, Sean O'Kelly, je obja-vil, da bo skušala stranka v sredo, ko se bo sestaj parlament, sestavi-ti novo vlado.

Naslednikom Cosgrave-a bo naj-brž imenovan znani irski voditelj Eamon de Valera, ki se mudi začas-no v Chicagu.

Vse kaže, da bo Cosgrave obdr-žal v zbornici večino. Njegova stranka je bila premagana s 66 glasovi proti 64, toda dosti članov je bilo odsotnih, dočim se 25 po-članecv ni udeležilo glasovanja.

Nekateri domnevajo, da brez no-vih volitev ne bo mogoče dojeti trajne vlade.

FRANCOZI "IZSLEDILI" NOV PLANET

PARIZ, Francija, 28. marca. — Francoski astronom Quevenisset, je napravil na observatoriju v Juvisy v bližini Pariza uspešne fotogra-fije, ki kažejo novi transneptunski planet.

Fotografije so bile napravljene v nočeh med 20. in 25. marcem. Ju-visy observatorij obratuje pod nadzorstvom madame Flammarion, vdove slavnega prejšnjega franco-skega astronoma in pisatelja.

JAPONCI OBTOŽENI

TOKIO, Japonska, 28. marca. — Japonski konzul v Vladivostoku je sporočil danes zunanjemu uradu, da je sovjetska tajna policija are-tirala sedem Japoncev v Vladivo-stoku, katere je obdelila, da so ne-postavno barantali s sovjetskimi de-narjem. Tokio je takoj odredil preiskavo, da dožene, če so bile are-tacije izvršene na postaven način.

DENARNA NAKAZILA

ZA VAŠE RAVNANJE NAZNANJAMO, DA IZ
VRŠUJEMO NAKAZILA V DINARJIH IN
L I R A H PO SLEDEČEM CENIKU:

v Jugoslavijo		v Italijo	
Din	500	\$	9.35
"	1000	\$	18.50
"	2500	\$	45.00
"	5000	\$	91.00
"	10,000	\$	181.00
Lir	100	\$	5.75
"	200	\$	11.50
"	300	\$	16.80
"	500	\$	27.40
"	1000	\$	54.25

IZPLAČILA V DOLARJIH:
Pristojbina znaša sedaj za izplačila do \$30 — 60c;
za \$50 — \$1; za \$100 — \$2; za \$200 — \$4;
za \$300 — \$6.

Za izplačilo večjih zneskov kot goraj navedeno, bodisi v dinarjih
lirah ali dolarjih dovoljujemo še boljše pogoje. Pri velikih naka-
zilih priporočamo, da se poprej z nami sporazumete glede načina
nakazila.

Izplačila po pošti so redno izvršena v dveh do treh tednih.

NUJNA NAKAZILA IZVRŠUJEMO PO CABLE LETTERS ZA
PRISTOJBINO 75c.

SAKSER STATE BANK
82 Cortlandt Street New York, N. Y.
Telephone: Barclay 0380

"Glas Naroda"

Owned and Published by
SLOVENIA PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Rakar, President Louis Benedik, Treasurer
Place of business of the corporation and addresses of above officers:
216 W. 18th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

za celo leto velja list za Ameriko	za New York za celo leto	\$7.00
in Kanado	za pol leta	\$3.50
za pol leta	za izmenstvo za celo leto	\$7.00
za četrt leta	za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$6.00.

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenredno nedelj in praznikov.

Doplat brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagoraj pošilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejane bivašče naznani, da hitreje najdemo naslovnik.

"GLAS NARODA", 216 W. 18th Street, New York, N. Y.
Telephone: Chelsea 3578

LJUDSKO ŠTETJE

Dne 2. aprila se bo začelo v Združenih državah ljudsko štetje. Od prejšnjih se bo razlikovalo v tem, da bo bolj temeljito.

Ne bo jim zadostovalo, da bi ugotovili samo število prebivalstva in par drugih dejstev, pač pa hočejo zbrati potom letošnjega štetja statistični material, ki bo nudil natančen vpogled v gospodarsko življenje ameriškega naroda.

V zadnjih mesecih se je izkazalo, da nima vlada nobene zanesljive statistike glede delovnih razmer in brezposelnosti.

Da se temu odpravi, je bilo stavljenih v kongresu več zakonskih predlogov, ki so pa naleteli na gluha ušesa, oziroma so jih presojali, kot razna druga vprašanja, z zgolj političnega stališča.

Pri ljudskem štetju bodo pa tej zadevi posvetili posebno pozornost.

Prvič v zgodovini naše dežele bo v zvezi z ljudskim štetjem štetje brezposelnih. Skušali bodo dognati vzroke nezaposlenosti in pa koliko časa že traja pri vsakem posamezniku.

Dožnost slehernega je, da gre uradnikom v vseh ozirih na roko in da vse popraviče pove.

Vsi odgovori bodo tajni in se ni treba nikomur bati, da bi uradniki izdali to ali ono "skrivnost".

V nasprotnem slučaju je pa podvržen strogi kazni vsak, ki ne bo po pravici odgovarjal.

Nadalje se nam zdi potrebno, da opozorimo naše rojake še na drugo važno dejstvo.

Pri prejšnjih ljudskih štetjih so se dogajali slučajji, da so se rojaki izdajali za "Avstrijce", "Krajanje", "Grajnarje" in še sami ne vemo, za kaj vse.

Število onih, ki so poudarjali svojo slovensko narodnost in navedli kot materni jezik slovenščino, ni bilo prav posebno veliko.

Posledice so se kmalu pokazale.

V uradnih statistikah predstavljajo Slovenci oziroma Jugoslavlani razmeroma malo število, dočim je število "Avstrijcev" naravnost ogromno. Kajti iste taktike so se posluževali tudi nezavedni Čehi, Slovaki, Poljaki itd., kojih zibelka je tekla v okrilju avstroogrskih meja.

Ko so v Washingtonu sestavljali kvote za posamezne države, so v prvi vrsti vpoštevali število tukaj bivajočih zastopnikov te ali one narodnosti. V to svrhu so jim služile številke, dobljene pri ljudskih štetjih.

Naši ljudje, ki so se izdajali za "Avstrijce", so v veliki meri pripomogli, da je jugoslovanska kvota tako malenkostna.

Poudarimo še enkrat: — Pri odgovorih se skrbno izogibajte besed "Austria" in "Austrian".

Ko vas vprašajo za narodnost in za materni jezik, povejte po pravici in recite, da ste Slovenci — Slovenes.

Major v pokoju Karel Perhavec umrl.

Na Trski gori pri Krškem je na svojem posestvu nenadoma preminil major v pokoju Karel Perhavec. Podlegel je sladkorni bolezni, zaradi katere je moral tudi predčasno dati slovo vojaškemu stanu. Star je bil 57 let. Pokojnik je bil že v tvojstrijki armadi zaveden in odločen narodnjak, ki se je po prevaru takoj stavil na razpolago narodni vojski ter v prvih prevarnih dneh storil mnogo dobrega za Jugoslavijo. Za časa Avstrije je bil med vojak 17. pp. izredno priljubljen, saj je govoril s slovenskimi vojniki vedno slovensko ter jih tudi v slovenski poučeval. Kot narodnjak je bil že za časa Avstrije dober prijatelj sedanjega generala Majstra in majorja Colarića. Velik ugled je pokojnik užival med domačimi Trške gore, ki občujejo njegovo prežgodno smrt.

"GLAS NARODA" — List slovenskega naroda
v Ameriki! — Naročajte ga!

Iz Jugoslavije.

Če se roditelji pripravijo.

V Osljeju je izvršila samomor 15-letna Zlata Horvat. Vzrok so bile družinske razmere. Zakonca Mijo in Zlata se nista razumela in posledica so bili pogosti prepiri. Življenje pri Horvatovih je postalo nezno in zato ni čuda, da se je hčerka odločila za samomor. Te dni sta se Horvatova zopet spila. Na hčerko je vplivalo to porazno. Ob 6. zvečer je neopazeno odšla s doma in hitela proti Dravi. Spotoma je je srečal strojnik Gross. Ustavil jo je in opazil, da je vsa objokana. Povedala je, da doma ne more več živeti in da skoči v Dravo. Gross je je tolažil, kolikor je pač mogel, ne nadoma pa se mu iztrga iz rok in steče k Dravi. Še predno je mogel za njo, so je že zagnili valovi reke.

Gross je obvestil policijo, ta pa roditelje.

V smrti radi materine neozdravljive bolezni.

V lihi posetnice Sleglove se je te dni odigrala pretresljiva tragedija. 28-letna uradnica mestne davkarne Malvin Slegl je skočila v vodo in si zlomila hrbtenico. Mrtvo so potegnili z vodnjaka. — Vzrok grozne tragedije je bila materina neozdravljiva bolezen. Malvin na mati je namreč nedavno resno obbolela. Dekle je moralo na dopust, da je lahko streglo materi. Kljub njeni požrtvornosti pa se je stanje bohnice od dne do dne slabšalo. Hčerka je peljala mater v Vršac in Beograd, pa je bila vsaka pomoč zaman. Zdravniki so ugotovili, da ima raka v zadnjem stadiju. Povedala so, da če hčerka, češ da bo živela mati kvečemu se 14 dni. To je vplivalo na njo tako porazno, da si je kotala življenje.

Druga žrtev razbojnika.

V šumi Borovik pri Djakovštini sta bila napadena ogljar Anton Pušić in njegova žena Ana. Razbojnik Dragutin Travica je vlomil v ogljarjevo koč, ubil njegovo ženo in ogljarja težko ranil. Poškodovan je tudi njeno hčerko Katico, katero pa mu je k sreči ušla. Anton Pušić je te dni v osljski bolnici podlegel poškodbam.

Brata po nesreči ustrelil.

V Starem Beteju se je pripetila težka nesreča, katere žrtev je postal 22-letni Aleksander Reitel. Njegov manjši brat se je igral s samokresom, ki se je nenadoma sprožil. Krogla je zadela Alekso v glavo. Smrtno nevarno ranjena fanta se prepehala v bolnico, kje je pa poškodb podlegel. Oblasti so uvedle preiskavo.

Propeler odsekala mehanika glavo.

Strahna nesreča se je pripetila v Mostarju. Tehnični pomočnik Valentin Kordić je bil zaposlen v delavnici letalske komande. Popravil je letalo, ki je bilo v pogonu. Nesreča je hotela, da je prišel z glavo preblizu propelerja, ki mu je razsekala lobanjo. Dve uri potem je umrl.

Nenavadna avantura 14-letnega fantiča.

V Zagrebu je vzbudila veliko senzacijo vest, da je brez sledu izginil 14-letni draguljarjev sin Jurij Rajčević, ki je odnesel očetu 100.000 Din. Vse mesto je bilo prepričano, da gre za rop, ki je sicer tipičen samo za ameriške razmere. Te dni pa je bila skrivnostna zadeva pojasnjena. Pogresnega dečka so našli v Splitu. Deček je dejal, da je odpotoval v Split zato, da bi videl slovišni splitski karneval. S seboj je vzel denar in nakit svojega očeta. Policija je našla pri njem še 80.000 dinarjev. Dečka so prepehali nazaj v Zagreb in ga izročili roditeljem. Policija domneva, da je pri pustolovski igri igrala važna vloga tudi neka ženska. Baje gre za neko 20. letno vdovo, ki je fantu zmešala glavo in ga spregovorila, da je po-begnil k njo v Split.

Kdo je pravi morilec?

O zanimivem primeru poročajo iz Paribaca. Pred šestimi tedni sta brata Gjoka in Milan Ivančić ustrelila seljaka Steva Račkova. Sedaj se vrši razprava proti morilecema. Ker je bil Rečkov ustreljen iz dveh samokresov, so te dni njegovo truplo izkopali, da ugotovijo, katera rana je bila smrtna. Ugotovili so, da je lobanjo prebila krogla iz samokresa večjega kalibra, s katerim je streljal Gjoka.

Rođbinska tragedija v Somboru.

Po noči se je v Somboru odigrala pretresljiva rođbinska tragedija. 61-letni trgovski potnik Nikola Sekulić in njegova žena sta si končala življenje. Zakonca, ki sta več let živela na Dunaju, sta se nedavno preselila v Sombor. Mož je bil za- st potnik neke dunajske trgovine s cvilenimi izdelki, ki je pa propadla. Zato sta zakonca živela v veliki bedi. Te dni jutraj so sosedje opazili, da Sekulićev ni na spregled. To se jim je zdelo sumljivo. Tiskali so na vrata, pa se ni nihče odzval. Končno so obvestili policijo, ki je lema odprla stanovanje. Pogled na spalnico je bil grozen. Mož je visel med posteljama, žena pa za vrati. Na mizi je policija našla pismo, v katerem je bilo rečeno, da gresta prostovoljno v smrt. Njuno imejte naj se proda in denar porabi za dostojen pogreb. Zakonca sta imela v Somboru in Novem Sadu ugledne in premožne sorodnike, ki jima baje niso hoteli pomagati.

Še o delovanju izgovorov z dekleti.

Policija v Subotici je prejela prebrisan zvezdnico Julisko Lakatos v hipu, ko se je hotela z dvema dekletoma odpraviti v Bred. Policija jo je izročila sodišču, ki je uvedlo preiskavo. Na dan so prišle zanimive stvari.

Ugotovilo se je, da je imela Lakatosa izvrstno organizacijo in da so bile njene mreže razpredene po vsem Banatu. Pri zaslišanju je odkrito priznala, da se že več let peča s trgovino z dekleti in da s tem preživlja. Lastnik neke javne hiše v Kuli ji je obljubil za vsako dekle po 500 Din. Od drugih pa je celo prejela več. Po načetu sodišča je policija razširila svojo preiskavo na vs. Bačko in je v Novem Varbašu, Kuli, Odžacih, Srbovaru itd. aretirala več sumljivih tipov, ki so tudi prodajali dekleta ali pa vsaj presredovali. Aretirani seveda trdovratno taje krivdo, pa jim ne bo nič pomagalo, ker je Lakatosa vse izdala in priznala, da je večina njih živela od trgovine z dekleti. V zvezi s tem je policija aretirala in zaslišala tudi 10 lastnikov javnih hiš.

Ogromne tatvine pri tvrđki Grivić in v Zagrebu pred sodiščem.

Pred meseci so prišli pri znani zagrebški tvrđki Grivić na sled ogromnih tatvinam, ki jih je izvršil bivši trgovski pomočnik Franjo Bak. Fant je v letih 1928—29 dan za dan vlamil v poslovne prostore, ne da bi mu prišli na sled. Odnášal je najfinije blago, avilo in drugo robo ter oškodoval tvrđko za okoli 400.000 Din. Te dni se je moral Bak zagovarjati pred sodiščem. Zagovarjal se je, da pa prebiti dveletni kazni ni dobil službe in da je bil prisiljen krašiti. Glede skode tvrđka baje pretirava. Za vse ukradeno blago je prejel 10 do 12 let in 10 Din.

Sodišče je Bzika obsodilo na pet in pol leta težke ječe.

Obtožence je bil ves čas miren, ko so mu razglasili obsodbo, je bridko zajokal. Z njim so se pri razpravi radi nakupovanja in razpevanja ukradene robe zagovarjali Anka Blažeković, Marijan Čučić in Andrija Bašić. Blažekovićeva je bila obsojena na 4. Čučić na 3 in Bašić na 2 meseca ječe.

V šali ubil dekle.

V Sarajevu se je pripetila tragična slučaj nebrzdane družabnosti in neopreznosti. Uradnik Pera Milošević je z nekaterimi tovariši napravil izlet v Lukavico. V družbi je bila tudi neka Minka Milanković. V Lukavici je družba precej pila in Milošević se je pričel šaliti z velikim nožem, s katerim je zamahnil proti Milankovićevi, češ da jo bo zaklal. Milankovićeva se je v strahu odmaknila in v hipu, ko se je okrenila nazaj, je Milošević ponovno zamahnil z nožem, in jo zabodel naravnost v srce, tako, da je obležala takoj mrtva. Nepredvidne ga Miloševića so aretirali.

Hiša se je sesula in ubila staro.

V selu Tribunju pri Šibeniku se je sesula dvonadstropna hiša posestnika Šime Gaspića. Stanovanci so pravočasno pobegnili iz hiše razen 70-letne starke Ane Gaspić, ki je spala v svoji sobi. Staro je zasuilo in ubilo. Del hiše se je zrušil na stajo sosedo Peru Butko ter podri hlev, v katerem je bila živina.

HINDENBURG IN POLJSKI PAKT

Poljsko-nemški sporazum, ki likvidira medsebojne finančne obveznosti in kolikor izhajajo iz versalske mirovne pogodbe in izse-ljevanja nemških kolonistov v zapadnih poljskih provincih, tedaj ni ratificiran. S tem je Hindenburg podčrtal v zelo markantni obliki razliko med Youngovim načrtom in poljsko pogodbo in gotovo brez prav posebnih nagibov.

Pred vsem se mora naglasiti, da notranja zveza med Youngovim reparacijskim načrtom in vzhodno pogodbo ne obstoja. V Haagu je sicer Poljska predlagala, naj se oba pakta, medsebojno vezeta, toda nemška delegacija je ta predlog zavrnila in ta zavrnitev je obveljala. Kljub temu pa je nemška vlada predložila državnemu zboru obe pogodbi istočasno v ratifikacijo in razprave o njih so se vršile istočasno in prav tako tudi glasovanje samo, dasiravno se je glasovalo v obeh primerih ločeno. Hindenburg je razliko med njima naglasil še prav posebno.

Nemška javnost je sprejela poljski pakt z mnogo večjim negodovanjem, nego Youngov načrt. Dočim so se večinske stranke pod silo razmer in iz težnje po sporazumu z zapadnimi državami vendarle sprijaznile z novim reparacijskim dogovorom, so se glede likvidacije pogodbe postavile na mnogo bolj odklonilno stališče. Prav za prav so bili za ratifikacijo te pogodbe ves čas samo socialisti in demokrati, vse druge stranke pa so se mu krepko zoperstavile in nastopile sr-dito zoper skupno obravnavanje obeh.

Vzroki za tako postopanje leže na dani. Nemški politiki ne zanujajo nobene prilike, da ne bi poudarili, kako odločno smatrajo vzhodno državno mejo za provizorno in kako trdovratno se držijo na zahtevi, da je treba mejo napram Poljski preli ali slej spreminiti. Vse to ne velja samo glede skrajnih šovinistov na resnici, ki imajo svojo poglavitno zaslombo v konservativnem elementu na severu in vzhodu ter v ekstremnih nacionalistih ostale države. V bistvu precej enako pojmujejo situacijo tudi zmerni elementi, da celo meščanska levica. Saj je naglašal celo voditelj demokratov, ki vendar zagovarja vzhodni likvidacijski pakt, da se ne bodo Nemci nikdar sprijaznili s tem, da ostane Vzhodna Pruska — političen otok. Rekel je, da so Nemci sklenili mir na zapadu zato, da bodo vršili tem krepkejšo politiko na vzhodu. Njegova stranka podpira in sprejema vzhodni pakt samo za to, da s tem očuva onih 15.000 nemških kolonistov, ki bi morali sicer Poljsko zapustiti.

Po tem, kar izjavlja vodja franke, ki je poleg socialdemokratske najzmernejša v nacionalnem pogledu, si moremo napraviti približno sodbo, kako sodijo o ednosajih napram Poljski ostale stranke. V likvidacijski pogodbi se je Nemčija sprijaznila z dejanskim stanjem kakor je nastalo na vzhodu s tem, da so Poljaki izgnali večino Nemcev, ki jih je predvojna Nemčija naselila na sedaj zopet poljski zemlji; odkrila se je tudi odškodninski zahtevam za njihove nepremičnine, za kar se je Poljska odrekla svojim finančnim terjatvam do Nemčije, ki jih je imela še izza mirovne pogodbe. Hkrati pa

se je obvezala, da preostalih nemških kolonistov ne bo izgnala, kakor je sicer nameravala v skladu z besedilom mirovne pogodbe. Žrtve so tedaj obojestranske in zadenejo tako eno kot drugo državo tudi z ugodnostmi. Kljub temu pa je večina nemškega, političnega sveta zoper pogodbo ali jo vsaj sprejema mnogo bolj zoper voljo nego reparacijski pakt. Nagibi so pri tem jasni.

Maršal Hindenburg je kot predsednik odredel vzhodnemu paktu podpis. Mož je doma iz Prusije, imel je tamkaj važno vojaško posejstvo in je pričel svojo vojno karjiero z zmago ob Mazurskih jezerih. Smatral se je za rešitelja vzhoda zato so nasprotniki pakta na njegovo pomoč še prav posebno računali. Niso so se zmotili. Ni pa še jasno, kaj namerava Hindenburg s svojo gesto. Ali je hotel le omiliti skrajno neugoden vtis, ki ga je napravil na nacionalistični tabor s tem, da je podpisal Youngov načrt. Ta načrt, če ga je imel, se mu ni posrečil. Pravi nagibi pa se morajo pokazati v kratkem in potem se bo tudi videlo, kak znat-čal in pomen ima njegov korak.

PROFESOR SAMOJLOVIČ V PRAGI

V Pragi se mudi te dni znani ruski profesor Samojlovič, vodja pom- možne in rešilne ekspedije na sovjetskem ledolomilcu "Krasinu". Njegov prihod v Prago je obudil spomine na one dni pred poldru- gim letom, ko se je ves svet bal za posadko ponesrečenega zrakoplova "Italie". Mnogi oficijelni in neoficijelni čimtelji so skušali pojasniti prave vzroke katastrofe. Nobile-ve ekspedije, pa so nastali iz tega samo spori. Nedvomno je pa sijajna udeležba "Krasina" v reš- tvanju udeležencev ponesrečene polarne ekspedije. Rusija je pokazala toliko plemenitosti in po- žrtvovanosti, da so morali utihni- ti tudi njeni najhujši nasprotni-ki.

Največ zaslug za rešitev Nobila in njegovih spremljevalcev si je pridobil nedavno hrabri in žilavi goledar Samojlovič. Dokazal je v polni meri, da je mož na pravem mestu in zato ga je praška javnost prisrčno sprejela.

SAKSER STATE BANK

82 CORTLANDT STREET
NEW YORK, N. Y.

posluje vsak delavnik
od 8.30 dop. do 6.
popoldne.

Za večjo udobnost
svojih klientov, vsak
pondeljek do 7. ure
zvečer.

Poslužujemo se vsi brez izjeme,
te stare in stanovitne domače
banke.

Velikonočni prazniki se bližajo...

OTOVO se boste tudi to leto spomnili svo-
jih dragih v stari domovini, z malim ali
večjim denarnim darilom za velikonočne
praznike.

Pripravljeni smo popolnoma za točno izvršitev
vseh naročil, vendar prosimo, ne odlašati in nam
naročila poslati čimprej mogoče. Večkrat se odpo-
more nujni potrebi, in veselje obdarovancev se
podvoji, ako dospe denar pravočasno.

SAKSER STATE BANK

82 Cortlandt Street
NEW YORK, N. Y.

Peter Zgaga

Nemški kabinet je resigniral. Ir-
sko ministstvo se je omajalo. Mac-
Donaldovi vladi, se šibe noge. Tar-
dieu se le s težavo vzdržuje na po-
vršju.

Edinole v državah, kjer je dik-
tatura, gre navidez vse kot po
znori.

Toda le navidez.

Zato bo pa potem toliko več go-
vorjenja.

Naprimen v Italiji, kjer morajo
ljudje že enajsto leto molčati. In
tudi v Jugoslaviji se bo marsikdo
oglasil k besedi.

Počitno na Hrvaškem, kjer so
ni rojeni govorniki.

*

Nekateri prerokujejo, da bo po
enajstih letih prohibicija odprav-
ljena. Prav zagotovo po enajstih
letih.

Enajst let je precej dolga doba.

V enajstih letih se bodo ljudje že
marsikomu naučili.

Neki rojak je rekel:

— Če muziko dobivamo iz zraka
zakaj bi pa pijače ne? Tako ti re-
čem: Še take aparate bodo iznašli,
da boš kar pipico odprl, pa ti bo
priteklo, na kar boš narihtal: pi-
vo, vino ali žganje.

*

Neka rojakinja iz Clevelanda me
vprašuje, kako se delajo idrijski
žinkrofi.

Pravi, da bi jih njen mož rad je-
del.

Bom mogoče o priliki pojasnil.

Ne možu, pač pa rojakinja na lju-
bo.

*

V New Yorku je bil te dni odvor-
jen nov restavrant, v katerem stre-
že štiriinšestdeset rdečelasih deklet.

Če štrčaja nima rdečih las, je
sploh ne sprejmejo.

Štiriinšestdeset rdečelask!

Strahovito bi se moral biti lačen
in potreben, da bi šel iskat griz-
ljaj v to rdečo peko.

*

Moški so različni.

Nekaterim rdečelasko ugajajo.

Za moj okus so črnolasko najlepše.

Tudi čez blondinke se ne pritožu-
jem.

Sicer se pa da dandamašnji vse
poparvati. In barva je strahovito
poceni.

*

Zvezdonanci so zasledili nov plan-
et. Zdal si izmislijujejo, kako bi ga
krstili.

Kako smo majhni in s kako veli-
kimi stvarmi si ubijamo glave.

*

Pred desetimi leti so dobile Ame-
rikanke volilno pravico.

Pred desetimi leti so torej posta-
le enkopravne z moškimi.

Večjo besedo kot moški so nac-
le pa že davno prej.

*

Italijanski prestolonaslednik je
dobil ošpice.

Vsemogočni Mussolini bi kaj ta-
kega prav lahko preprečil.

*

Ni lepšega na svetu kot sta zado-
voljstvo in vdanost v usodo.

Tak zadovoljinec je modroval: —
O, jaz se srečen in zadovoljen. Če
bom prej umrl kot moja žena, vem,
da bom prišel v nebesa. Če bo pa
moja žena prej umrla kot jaz, vem,
da bom v nebesih.

*

Lahkožveček je motovilil proti do-
mu. Zasel je v ozko ulico in naspro-
ti mu je prišla mlada ženska, ka-
ter ni bilo nič kaj prijetno srečati
pijanca na samotnem prostoru.

Ko ga je na levo zaneslo, se mu
je izognila na desno. Ko ga je na
desno vrglo, se mu je skušala na
levo izogniti.

Slednjic se je prijel za ograjo, da
je mogla miniti, pogledal za njo in
zamrmal: — Dobro se ga je nale-
la, baba.

*

KRATKA DNEVNA ZGODBA

RELIKVIJA

BORIS LEVIN.

Bilo je pred nekoliko leti. Kot mlad rdečarmec sem stal s svojim odelkom na postaji Astapova. In sicer radi verižnikov z moke, ki bi jih morali loviti. A ti so seveda dejali: glavno, da nas ne uvožijo v Astapovem, tem varneje lahko tihotapimo po drugih postajah!

Nazen radi naše navzočnosti je bilo Astapovo znamenito se zavoljo tega, ker je umrl tu veliki pisatelj Lev Tolstoj.

Če to ob tiri si lahko videl skozi okno lesene hišice postelje, na kateri je bil veliki mož izdihnil svojega duha. Na postelji je ležala rjava odeja iz velblodje diake, poleg postelje j stala mizica, na njej vrč z vodo in kozarec in steklenica z zdravilom je bila tudi na njej. Poleg mizice je stonel par finih, čisto visokih, usjenih škornjev s sivimi podplatmi.

Seveda ni smel nihče od nas v soboto. Na vratih je bil namreč zapah z žabico in ključ — tega ni nihče natanko vedel — so hranili v Tuli ali v Moskvi. Zato smo si ogledovali grofove stvari samo skozi okna in smo se lahko ovekovetali samo zunanjo, po stenah. Seveda so itaši dečki neprestano zarezovali svoja imena v les in bilo vam je grozovito mnogo napisov tam okrog. Kdo bi zameril! Bilo je predegoščeno. Nič dela. Neprestano smo čakali na tiste mokrje, ki jih pa vendar ni bilo, in med čakanjem smo pač zarezovali in slikali svoja imena.

Po cele ure so buljili naši ljudje v grofovo mrtvaško sobo, na posteljo, na odejo iz velblodje diake, a najlepši so bili pač škornji. Te si si resnično vedno znova ogledovali. Često je stal kdo tako ob oknu in si pritiskal nos v šipo in obžaloval: "Da, da, škorenjčki, to bi bilo baš nekaj zame. In prav bi mi bili tudi."

Ko je naš poveljnik opazil, da neprestano zremo v škornje, je dal okno zagrniti z vrečo in je v dnevnem pogledu prepovedal "nepotrebnega shajanje" ob oknu.

Kmalu nato smo prejeli ukaz, nuj se pripravimo za odhod. Bili smo veseli. Zadeva z verižniki nam je že presedala do grla. Tedaj se je primerilo v poslednji noči naslednje z mano, ubogim, slabotnim človekom:

"Kaj ne spiš?" sem dejal. "Spi, jutri odrinemo zarana."

"Ne morem zaspati," de on in se preobrne. "Saj ni radi tega bedastega gnezda, ampak odeja, lepa odeja iz velblodje diake! Naši nasledniki, si lahko misliš, se bodo zlojda zanimali za znamenitega grofa. Ne bodo imeli dosti obzira z lepimi rečmi. Odeja bi bila baš pripravna za jopo."

"Kaj naj pomenijo te nesramna besedičenja!" sem dejal prestrašeno. Tako pač more govoriti le nekdo, ki nima sreča za velike, avente stvari! Nihče ni upravičen, da bi se dotaknil teh dragocenih relikvij. Te so last ljudstva. Bilo bi skrutitev velikega pisatelja. Vrh tega lahko prav pošteno noter padeš!

"In to tukaj," je nadaljevala ženska, "je njegova najljubša palica, katalog jo opisuje pod številko 335."

Z naporno pazljivostjo smo buljili v palico.

"Tu pa so predmeti iz Astapova, kjer je Lev Nikolajevič umrl. Tu vrč z vodo, pod številko 437. Tu zdravilo, pod številko 438. In tu vidite škornje, s katerimi je prikorakal veliki učitelj na postajo, da bi lahko v miru umrl..."

Vse si je pozorno ogledoval o škornje, samo jaz sem pogledal stran. Poznal sem jih dobro, bili so moji stari škornji. Ni mi bilo dobro in stresel sem se. Pri tem pa žensčina ni nehala govoriti s svojim točnim glasom.

"To je res," je priznal, "a jopo bi prav potreboval, in škornji, kdor bi jih imel, bi mu držali večno! Pa nočem nič reči, kar tako menim. Sicer pa, še to bi opomnil, da se da okno zlahka odpreti. Malenkost! Poskusil sem. Nu, nasledniki bodo kmalu opravili..."

Tako sva klepetala. Seveda ni bilo govora o navadni, nizkotni tatvin, temveč samo o zamenjavi iz razlogov pameti. In potem je bilo treba naše uboge naslednike obvarovati nevarnosti. Odejo in škornje velikega moža bi zamenjala z drugo odejo in drugimi škornji. To bi bilo dobro tudi zategdalej, da ne bi naši predstavniki ničesar opazili.

Vasiliju sem sicer trdovratno odsvetoval, a končno je prišlo tako daleč, da je on pregovoril mene. Hipoma sva stala pred hišico. Odpreti okno, to je bila prava malenkost.

Vtahn! Sem To'stega škornje v vrečo in ostavljal v zamenavo svoje poleg postelje seveda ne najboljše. Vasilij je položil namesto odeje iz velblodje diake, star koc z ožganimi robi in precej umazan.

Ko sva vse uredila, sva zaprla okno, ga zastrla z vrečo in odšla.

Škornji so mi bili malce preveliki in sem moral vzeti dvojne nogarce. A potem so se prilagajali. Vse, kar je prav, prvotno blago in najboljše delo. V sedmih letih sem jih dal samo trikrat podplatiti. In vedno so bili kakor novi.

Zal, da sem pral zadnji teden o znanilo naše oblasti, kdor bi rad posetil Tolstega muzej, naj se javi. Seveda brez vstopnice.

Ce bi šel ali ne, sem premišljeval — končno sem je dobil te bajne škornje, čemu ne bi poplačal dobrote za dobroto?

Od naših pisarniških slug sem bil edini. Ostali so bili same dame. Prišli smo v muzej. Pobožen mir je vladal tam. Ljudje so stopali s konci prstov. Spredaj je bila črna oblečena ženska, mi pa v gosji vrsti za njo.

"Tu, sodrugi in sodružice, vidite Leva Nikolajeviča panamski slamnik. S tem slamnikom na glavi je rad kobil seno."

Slamnik smo si ogledovali z naporno pazljivostjo. Nekateri s o vzdihovali.

"In to tukaj," je nadaljevala ženska, "je njegova najljubša palica, katalog jo opisuje pod številko 335."

Z naporno pazljivostjo smo buljili v palico.

"Tu pa so predmeti iz Astapova, kjer je Lev Nikolajevič umrl. Tu vrč z vodo, pod številko 437. Tu zdravilo, pod številko 438. In tu vidite škornje, s katerimi je prikorakal veliki učitelj na postajo, da bi lahko v miru umrl..."

Vse si je pozorno ogledoval o škornje, samo jaz sem pogledal stran. Poznal sem jih dobro, bili so moji stari škornji. Ni mi bilo dobro in stresel sem se. Pri tem pa žensčina ni nehala govoriti s svojim točnim glasom.

"V teh škornjih je prikorakal Lev Tolstoj peš, korak za korakom, peš do Astapova..."

Vsi gledajo na moje škornje in vzdihujejo.

Tu se nisem mogel več obvladovati. Črv kesa mi je glodal v srcu. Ali naj vse te dobre ljudi tako goljufam, da bodo v svoji lahkovernosti tako močno vzdihovali nad škornji velikega Leva Tolstega? — Priznati sem moral in sem zavpil razburjeno:

"Draga sodružice, to niso njegovi škornji, to so moji škornji! Grofovi škornji so tu!" In pri tem sem pokazal na prave škornje.

"Vse me je gledalo z grozo, dočim sem skušal stvar pojasniti in sem govoril o našem oddelku, o oknu, o odeji iz velblodje diake, o Vasiliju. Tedaj pa se me pogledali vsi s strahovitimi očmi in so začrčili: "Lopov! Ven!" — "Falot!" — "Surovež!" — "Kako si upate tako oskrnjati sveto senco!"

Odvrnili sem s solzami v očeh. Častna beseda! To so moji škornji in grofovi so ti!"

Nič ni zaleglo. Nihče mi ni verjel, vsi so postali samo bolj besni in končno so me vrgli ven.

Nisem pa odšel domov, temveč naravnost do Smolenskega trga, kjer sem Tolstega škornje zamenjal za par navadnih, z ovčkami. Tako je bolje. Lažji so in vest je tudi lažja. Poleg tega nimam veselja, da bi skrnil senco velikega pokojnika. In končno bi si kdo lahko zmisli, da bi verjel mojim izpovedim v muzeju in bi začel stikat za starimi zgodbami. Tega me pa Bog varuj!

UMAZANA AFERA

Tajništvu Društva narodov v Ženevi je bila poslana pritožba, kakršne menda se nebeha oblast ni obravnavala. Abesinski zdravnik dr. Aleksander Garabedian toži abesinskega regenta Raz Tafaria, da ga preganja, ker ga ni ubogal, da bi zastrupil tri člane kraljevske rodbine. Dr. Garabedian je bil zdravnik na abesinskem dvoru. Če bi bil ubogal regenta, bi bili umrli tragične smrti zadnji člani etiopske dinastije, katerih predniki segajo tja do kraja Salamona.

Zdravnik, ki je rodom Armenec in je promoviral na univerzi v Laussani, je napisal k svoji pritožbi 300 strani obsegaajoče spremno pismo.

Od leta 1922 je bil osebni zdravnik Raz Tafaria in kirurg v Menelikovi bolnici. Nekega dne ga je povabil Raz Tafari na čaj in zahteval, naj kot dvorni zdravnik zastrupi tri člane kraljevske rodbine.

To je običajna praksa v Abesiniji in zastrupljati nevarne člane kraljevske rodbine je prav za prav glavna naloga vsakega dvornega zdravnika. Zastrupiti bi bil moral zdaj že mrtvo cesarico Zandito, regentovo tačo Volzero Sihin in sestro legitimnega prestolonaslednika Lidž Jasu. Po Menelikovi oporoki je prestolonaslednik Raz Tafarijev bratranec, ki pa je sedel v jeti v času, ko bi moral biti zastrupljen.

Zdravnik je pa odločno odklonil regentovo zahtevo in zato je bil izgnan. Regentovi pandurji so ga gnali po pustni 500 milj od glavnega mesta Addis Ababa. Rešil ga je mednarodni Rdeči križ.

SEZNAM ARANŽIRANIH KONCERTOV.

- 5. aprila: Warren, O.
- 12. aprila: Herminie, Pa.
- 20. aprila: Cleveland, O.—Collinwood.
- 18. maja: Chicago, Ill. (Orchestra Hall).
- 25. maja: Milwaukee, Wis.
- 2. junija: Calumet, Mich., (Opera House).
- 7. junija: Traumbek, Mich.
- 15. junija: Ely, Minn.
- 22. junija: Duluth, Minn.

Nadlov: Benovec B.
623 24. Clark Ave. Cleveland, O.

TRAGEDIJA GOZDNEGA ČUVAJA
NA GORENJSKEM

V Dovjem. Mojstrani in okolici so se raznesle razburljive vesti o grozovitem zločinu, ki da se je pripetil v dolini Radovine. Sprva so govorili ljudje, da so našli v gozdu popolnoma razmesarjenega neznanega človeka in da je najbrž kak lovec. Ki po se ga napadli neznan zločinci. Pozneje se je govorilo celo, da je bilo najdenih na mestu več mrtvih. Razburjenje je naraščalo od ure do ure, dokler se ni začel obupni jok iz stanovanja Marije Lakotove v Mojstrani. Do nje je prihitel popoldne njen svak Andrej in ji v pretrganih stavkih pojasnil, da je mrtve njen mož — njegov brat Tomaž Lakota, gozdni čuvaj, pridejen blejski šumski upravi.

Tomaž Lakota, ki je bil uslužben pri šumski upravi kot čuvaj že nad 20 let, je po vojni bolehal na živčni bolezni, zaradi katere je duševno in fizično močno trpel. Bil je zelo štedljiv in si je tekom let prihranil čedno vsoto denarja, zaradi česar se je odločil, da si postavi v Mojstrani dom. Z lastnim trudom je sezidal čedno enodružinsko hišico, ki stoji zaenkrat še v surovem stanju. Zidava hiše je povzročila 45-letnemu možu obilo skrbi, kajti za popolno dovršitev mu je manjkalo denarja in bi moral vzeti nekaj posojila. Ta zaveza ga je silo mučila in venomer je zatrjeval prijateljem: "Nak, dolga si ne mam nakopati!"

Ker pa hiše spet ni mogel pustiti nedodelane, je v svoji nemotbi še bolj trpel. Njegova živčna bolezen se je poslabšala, v zadnjih tednih pa je kazal znake duševnih motenj. Večkrat je govoril z ženo popolnoma zmečano, da je bila ona v čednejših vrših skrb za moža. Čudi pa se so mu tudi podrejeni drvarji v gozdu Krme, kajti občevali naj njimi popolnoma drugače kakor poprej. Ponoči se, kakor pripoveduje žena, nenadoma zbudi in se obnaša napol bilazno. Na številna ženina vprašanja ni dal zjutraj nikakega pojasnila, marveč je takoj vrzel puško čez ramo in odšel v gozd, rekoč: "Bo kmalu bujeli!"

Soprega Mici ga je v domnevi, da se bo zunal v sveži gozdni naravi razvedril, pustila mirno oditi. Njegova navada je bila, da se je zadrževal od doma tudi po več dni. Spal je v državni gozdni koči med Spodnjo in Srednjo Radovno. Zato se ženi njegova večdnevna odsotnost tudi sedaj ni zdela sumljiva. Nato je odšel v gozdno kočjo v Radovno strojnik Pogačar, zaposlen v elektrčni centrali KID, s katerim je bil Lakota v dogovoru zastran nekega lesa. Pogačar je našel pri koči ključ v vratih, nakar je stopil v vežo in se ozrl po kuhinji. Ni pa našel nikogar. Čakal je zato še nekaj časa, nakar se je odločil in odprl sobna vrata. Tisti hip je prestrašen zavpil in se od groze opotekel. Sredi sobe je sedel neznan človek s popolnoma razmesarjeno, do polovice edbito glavo, poleg njega pa je ležala lovska puška.

NOVA ŽRTEV DUESSELDORFSKEGA MORILCA

Šestnajst strani dolgo pismo dozdenevga duesseldorfskega morilca je policija zaplenila pri sanitnem svetniku doktoru Magnusu Hirschfeldu. Zdravnik je proti tej zapletbi vložil priziv, češ da mu zdravniška molčečnost preprečuje, da bi izdal pismo.

V Duesseldorfu je izzval ponovno ogromno senzacijo napad na dve bolnišni streljani. Obe ženski je napadel mladenič, ki ju je, čim sta pričeli bežati, zabolal z nožem. Ena izmed njih je umrla, druga pa je ranjena zbežala. Policija, ki je menila, da gre zopet za duesseldorfskega morilca, je prišla kot storilec 34 letnega trgovskega poštaka Jana Hoecka, ki je bil že pred šestimi leti prijet zaradi uravnostnega zločina. Aretirani takoj dejanje, dočim je bolnišni streljani, ki je ostala pri življenju, spoznala v aretirancu napadalca, ki je usmrtil njeno tovarišico. Oblasti bodo sedaj preiskovale, da-li je ta umor v zvezi z umori duesseldorfskega vampirja.

PEKINŠKI ČLOVEK

Med tem ko raziskujejo znanstveniki nedavno odkrite ostanke "pekinškega človeka", imajo duhovni druge skrbi. Kakor znano, so proglasili pekinškega človeka, od katerega so našli lobanjo in nekaj kosti, za znamenit missing link, pogrešan člen v Darwinovi razvojni verigi med pokonjenjakom (človeško opico) in pravim človekom. Škof dr. Barnes je govoril v Londonu, da da se zdaj vprašujejo kristjani vsega sveta, ali je imel pekinški človek dušo. Morda je bil samo nerazumna žival, ki bi ji mogli odrekat teologi vsako dušo? Škof je potolažil vernike s tem, da je imel najbrže že pekinški človek dušo pojem o rodbinskem življenju ter o razliki med mojim pa tvojim. V tem primeru je imel vsaj osnovne pojme o morali in je torej potrebno priznati, da je imel dušo.

VOJNA JE ZLOČIN

V pariškem Salonu je bila razstavljena dokaj futuristična slika z imenom "Vojna je zločin!" Kazala je grozno razmesarjena trupla. Obiskovalci so zahtevali, naj jo odstranijo in je vodstvo razstave ugodilo njihovi zahtevi. Zato se je pa pritožil umetnik pri notranjemu ministru in ta je odredil, naj se slika zopet razstavi. A se istega dne je neznani storilec polil s črnilom. Naslednji dan je prejel list "Liberte" to-le pismo: "Jaz sem invalid iz velike vojne. Slika me je tako ogorčila, da bi jo najrajši z nožem razrezal na kose. A žal je naslikana na deski. Zato sem nanjo zlij svoje nalivno pero." Storilec je odšel neopazjen in zdaj ga išče policija.

KJE JE MOJ BRAT ANDREJ FURLAN, doma v Studnem, štev. 73 pri Postojni. V letu 1927 je studiral kot zobotehnik v Iowa City, Ia., in je imel naslov P. O. Box 121. Kdor kaj ve o njem, naj mi sporoči, ali naj se sam oglasi. — Franc Furlan, komandir žandarmerijske postaje, Dol. Kronevo, pri Novem mestu, Jugoslavija. (2x 29431)

MADISON SQUARE GARDEN
8TH AVENUE — 49TH TO 50TH STREETS
JAVNA ROKOBORSKA TEKMA

V SREDO ZVEČER 2. APRILA

Da očitno veliko zmede v rokoborstvu in ugotovimo priznanega svetovnega šampiona (sedaj proglasa New York in Pennsylvania SCHIKATA za svetovnega šampiona, dati ga je VLADEK ZBYŠZKO premagal v 41 minutah v 71st Regiment Armory), bo vzporedna javna tekma za vse vodilne tekmece, kjer bo silnerna delci popolne nepristranosti.

GLAVNI BOJBOVIKI BO:
ED. STRANGLER LEWIS vs. **PLESTINA**
Slavni ameriški borec vs. Ponoš Jugoslavije
VLADEK ZBYŠZKO, bivši svetovni šampion vs. IVAN VERINYHORA, bivši svetovni šampion
COUNT ZARYNOFF vs. ABIE KAPLAN, bivši svetovni šampion
JOHN SULLIVAN, bivši svetovni šampion vs. RENATO GARDINI, bivši svetovni šampion
ABDUL GHAFOR KHAN vs. JOSEPH MAMMA, bivši svetovni šampion
CAROL NOVINA "Adonis of the Mat" vs. JOSEPH HENRIQUES, bivši svetovni šampion

ŠKANDALI KATARINE TRONOVE

Gino Dameri je izdal te dni v Mondadorijevi založbi v Milanu življenjske pesnice Caterine Dolfinove-Tronove. Ta knjiga je živa in bistra slika Benetk s koncem 18. stoletja, iz dobe slavnih Benetčanov Casanove, Goldonia in Gozzia, iz dobe pesnic in duhovnih salonovskih dam.

Caterina Dolfinova, poznejša ljubica cesarja Jožefa II., se je kot 19-letno dekle poročila z Marcanom Tiepolo, katerega pa ni ljubila. Mlada zakonca sta bila iz benetških patricijskih rodbin, ki pa niso bile premožne. Caterina je preživela leto dni pod stroho svojega moža, pisala je sonete o svojem umrlem očetu in o svojem nesrečnem zakonskem življenju, ko se je seznanila z bogatim in vplivnim Andreom Tronom. Tron je očaral njeno lepoto in inteligenco. Tiepolo je postal ljubosumen. Nekega dne se mu je posrečilo prestrašiti ljubavno pismo svoje žene Tronu. Prišlo je do mučnega obračunavanja med zakoncem in Caterina je našla izhod iz koščljivega položaja na ta način, da je moža zapustila in zahtevala ločitev. Proces, poln poniževanja in preprirov, se je vlekel več let. Tiepolo je bil mož podlega značaja. Masčeval se je svoji ženi kolikor je le mogel in šel je celo tako daleč, da jo je ogradil inkvizitorjem, da čita, nemožno, prepovedane knjige, med njimi tudi Voltairjeva dela.

Končno se je Caterini posrečilo izprosvati ločitev. Andrea Tron se je poročil s Caterino in preplaval poročni pogodbi na njo mnogo nepremičnin. Poleg tega ji je dal mnogo denarja. Caterina je postala prokuratessa in zavzela je eno prvih mest v benetški družbi, kamor se je vrnila s triumfom. Toda kmalu so nastale nove težave. Neki gledalski raynateh, ki je bil v denarnih stiskah, je prošil Caterino naj posreduje, da bi mu bilo dovoljena prva vpriporitev Gozzieve veseligrice "Ljubavni napoj". Caterina mu je v svoji impulzivnosti takoj obljubila pomoč. Premisljevala je, kaj ji je na izpremenju škandal, kajti v glavnih junakih so ljudje spoznali tajnika benetške republike in odlične člane patricijske družbe. Caterini so naprtili odgovornost za vpriporitev duhovite satire. Škandal je postajal vedno večji in odpusenci tisk se je o svetil Caterini na ta način, da je objavil pismo, v katerem je razgledil svo protoklet. Ko je leta 1878 umrl dož Mocenigo, so vsi mislili, da postane njegov naslednik. Tron. Mož je pa kot kandidat propadel, kajti volile so mu naprtili škode njegove žene. In s tem je bila karijera Caterine Tronove končana.

Če bi šel ali ne, sem premišljeval — končno sem je dobil te bajne škornje, čemu ne bi poplačal dobrote za dobroto?

CENA
DR. KERMOVEGA BERILA
JE ZNIZANA
Angleško-slovensko
Berilo

(ENGLISH SLOVENE READER)

Stane samo

\$2.—

naročite ga pri

KNJIGARNA 'GLAS NARODA'

216 West 18 Street

New York City

NAPRODAJ!

Dve dobro vpeljani trgovini (Dry Goods & Shoes) v Akron, Ohio, prodam skupaj ali posebej.

ZAMENJA

se hiša z dvema lotoma, in dva posamezna lota v Cleveland-Collinwood, za posestvo v Sloveniji, v mestu, trgu ali bližini.

Jaz nameravam iti v stari kraj radi bolezn. Pišite ali oglasite se osebno na:

FRANK BIRTICH

1283 — 5th Avenue Akron, Ohio

Mali Oglasi
imajo velik uspeh

Prepričajte se!

Njegova čast.

ROMAN IZ ŽIVLJENJA.

Za Glas Naroda priredil G. P.

(Nadaljevanje.)

Anton je zamišljeno zrl predse. Nato pa je rekel, še vedno začuden:

— Kdaj pa si jo vprašal? Pripoveduj mi vse. Pred menoj ti ni treba imeti nikake skrivnosti!

Feliks mu je nerad sporočil. Ko je končal, je zrl Anton še vedno začuden predse.

— To smatraš ti za korbico?

— Ti mogoče ne? Ali mi hočeš natveziti, da zbeži deklica pred mojim, katerega ljubi, le raditega — ker ima slučajno glavobol?

Anton mu dolgo ni odgovoril.

V svojih mislih je bil pri onem sprejemu, ki se je vršil v sredo zvečer. Pekičal si je v spomin soudeležbo Helme pri prizorih v hiši konzula. V duhu je videl pred seboj zmehčen obraz Helme, ko je presenečena njega in Vero in nato si je predstavil burko, katero je zaigrala konzulu. Le malo časa nato jo je moral Feliks prosti za roko. Ali ni bilo razumljivo, da je prišla radi prejšnjega dogodka popolnoma iz duševnega ravnotežja? Bila je skrajno občutljivo bitje. Resna snubitev na isti večer, ko je morala igrati glume radi nekega drugega, je morala raniti njeno čustva. Ali pa ni mogoče skušala le preložiti snubitve? Ali pa je bila dejanski tako bolna, da se je bala izgubiti ravnotežje? Kdo ve, kaj vse se je vršilo v njej v onem trenutku, ki je bil tako malo pripravljen za snubitev? Ali si je napravila polg drugega še to krivdo, da je uničila srečo njegovega brata?

Kako bi mogel premočriti to? Kako bi mogel popraviti, če se je zgodilo dejanski tako?

Ali na; spodroč Feliks svoje dvome ter ga napoti, naj Helmo še enkrat vpraša. Ni čnega večera dosti razločno ališala? Ne, — to je bilo zaman! Pomislil je pomanjkanje samozavesti v bistvu svojega brata. Vedel je, da bi ga ne mogel prepričati, naj vpraša še enkrat. Zakaj pa naj vebudi v srcu Feliksa upanje, katero bi ne mogel izpolniti?

Mogoče pa se je sam zmotil, to je domneval, da ljubi Helma njegovega brata? Ne, če se hoče ukreniti kaj, mora sam nastopiti. Na vsak način pa bo skušal govoriti s Helmo.

On se ji mora istotako zahvaliti za vse, kar je storila zanj. Od kdaj je vselej čelal to pogumno, junaško deklico. Zakaj je bil ne vzel s seboj kot svoje sestrice? Mati bi bila skrajno vesela, če bi dobila tako hčerko! Ni bilo izključeno, da bo odpotala s Henričijo v Italijo. Na noben način ne sme preje odgovoriti, dokler ne bo on govoril z njo! Hotel e na vsak način dognati, če nima Feliks nikakih upanj več. Če je v stiski tako, ni treba Felksu vedeti, da je on govoril z njo.

Helma je Vero zvesto in pošteno stregla. Čudno razmerje je sedaj obstajalo med obema damama. Skoro je izgledalo, kot da sta zametali svojci vlogi. Vera je bila elabotna ter se brez ugovora uklonila poveljem svoje stražnice.

Helma pa je skrbela za bolnico kot skrona mati. Helmi tudi ni ostalo prikrto, da je Vera bolna na duši, ne pa na telesu. Ko je ležala Vera po prestani krizi brez mrlice v postelji, jo je skušala Helma razvedriti z veselim predavanjem ter odvrniti njene misli od turobnih slik.

V teh predavanjih jo je močno podpiral tudi konzul. Nikdar se ni sicer dolgo časa mudil v bolniški sobi, ker je zapazil, da postaja Vera vedno nemirna, kadar se on predolgo mudi v njeni sobi. Njene oči so vedno iskale Helmo in če je hotela tajiti iz sobe po tem ali onem opravku, jo je Vera vedno poklicala nazaj ter jo pridržala v svoji bližini.

Vleed tega je Henrič omeil svoje bivanje v sobi na najbolj potrebni čas. Razumel je dobro, da se Vera sedaj boji biti sama z njim, čeprav se ni niti z besedico dotaknil prejšnjih dogodkov. Prišel pa ni nikdar, ne da bi ji prinesel kak dar za svojo čeno ali pa ji pripovedoval o bližajočem se potovanju.

Vse to se je zgodilo na tako miren in dober način, da je Vera polagoma izgubila svojo bojazen do njega. Najbolj mirna pa je bila v sobi sama s Helmo.

Kako dobro sta mislila ta dva oba človeka z njo, je čutila sedaj z globokim čaromočenjem.

Kaj je storila, da zasluži toliko ljubezni in nežne obzirnosti? Nič, — prav nič! Svojega moža je globoko žalila in za Helmo se je preje le malo brigala. Sedaj pa sta se morala ta dva človeka truditi, da jo pripravita do tega, da pozabi svoje prejšnje gorje.

V njeni duši pa je še vedno gorel pamen: — Zavrnjena in omalovaševana je bila!

Njegove besede so se ji globoko zarile v njene možgane. Bila je le igračka v rokah ljubljenejšega moža.

In poleg tega je imela svojega moža, ki jo je ljubil tako neizmerno, da ji je odpustil vse, — kar mu je storila! Pripravljena je bila celo zapustiti ga ter iti za medlo lučjo. S tem je moža najbrž zadela globoko v srce. Slabo in sebično je ravnala ter ni mislila na nič drugega, kot na svojo lastno srečo. Ali se ji ne godi sedaj prav, da je ponizana?

Kako bled in prepaden je izgledal njen mož! Kako udrti so njegove oči! Ali ni trpel toliko kot ona sama? On ni mislil sebično le nase, temveč si prizadeval skrbeti za njeno zdravje kot če bi morala ona sama nositi bolesto! Ali ni bilo mogoče premagati njenega upornega srca ter ga posvetiti njemu, ki je bilo tako brez meja udano njenemu? Kako lahko bi ga napravila srečnim! Ali ne more iztrgati s pošteno voljo silo onega drugega moža iz njenih prsi?

Henric je slutil, da se vrši v srcu Vere težak boj. Bolelo ga je, da ji ni mogel pomagati! Ničesar drugega ni mogel storiti kot ravnati z njo skrajno popustljivo. Čas mora ozdraviti njene rane, nikdo ji ni mogel pomagati!

Odnosaji med Helmo in Vero so postali vedno bolj intimni. Nekega dne, ko si je Helma resno prizadevala razvedriti bolnico, se je prikazala v oči Vere gorka luč:

— Zakaj delate vse to zame, Helma? Ali me zaničujete v bistvu svojega srca? Ali nisem postala onegavna za vas po vsem, kar sem storila? Če je človek tako čist in nedotaknjen kot ste vi, sodi lahko strožje glede takih, ki so padli!

Helma pa je zmaljala z glavo.

— Jaz vem le, da ste zelo nebrečna, gospa! Ničesar več ne maram vedeti. Jaz mislim, da smo mi ljudje podvrženi istim slabostim in da si skušamo pomagati v medsebojni ljubezni!

Pobožala je nežno bele roke Vere, ki so visele navzdol brez moči. Vera se je ozrla proti mladi deklici z očmi, ki so bile orošene.

— Dragi, prisrčni otrok! — Vi še ne veste, kaj ste mi postali v teh težkih časih!

Nekaj časa pozneje pa je nadaljevala:

— Ali mi hočete izpolniti prisrčno željo, Helma?

— Vsako, draga gospa konzulka!

— Potem se tika, bodite moja prijateljica! Nikdar nisem imela nikake. Mogoče je bila moja lastna krivda! Bila sem zelo nestrpna in samoglavna ter sem zrasla v mrkih razmerah. Nikdar nisem čutila v sami sebi potrebe, da se razodenem kakemu človeku. Celo moja mati mi je bila v potranjem taju. Sedaj pa si želim prijateljice, — kaj ti jaz mislim, da ste vi vzbudili to željo v meni. Sploh pa sem postala drugačna, odkar so me potegnili iz vode! Stara Vera leži v njej pokopana. Ali želite postati moja prijateljica?

Helma ji je prisrčno stisnila roko.

(Dalje prihodnjik.)

UMIRANJE ŽIVALI V MORJU IN NA KOPNEM

Z zapadno afriške obale javlja jo poročila veljkansko umiranje morskih rib, ki je doseglo prav o grožajoči obseg. Tako umiranje v masah so doslej pripisovali vulkaničnim pojavom na dnu morja, ki so zpremenili pogoje za življenje in ki se jim morská pavza ni mogla takoj prilagoditi. Biološka veda, ki se že dolgo bavi s temi pojavi, pa je ugotovila, da je tako umiranje le lokalnega značaja in se dogaja le v izvestnih vodnih plasteh ne glede na izpremembe dna. Pri preiskovanju vode in pogojev za življenje, so raziskovalci dognali, da umirajo ribe le v večjih globinah tam, kjer se je favna v višjih legah tako močno zaplajdila, da porabi preveč kisika. Zato ga manjka v globljih plasteh, da bi paraliziral živalim škodljivi žveplov vodik, ki vstaja z morskega dna iz gnilih ostankov mrtvega živalstva in rastlinstva.

Tako se polagoma nabere v globini gnila gliva, ki prepoji vodo s strupenimi plini, da v njej lahko žive samo nekatere bakterije in črvi. Ako nastopijo močni viharji, ki razburkajo morje do večjih globin, dospo ti plini, tudi v višje lege in na površje tacer pomore tam živeče ribe. Tako se često lahko zgodi, da izumro cele vrste rib v morju zaradi elementarnih dogodkov, ne da bi bila v živalstvu nastopila kaka epizootija. Umiranje v masah so doslej pripisovali raznim nenadno se pojavljajočim kugam, kar je čisto neosnovano.

Na podoben način se je že ital: skromno kopno živalstvo Islandije pred 100 leti skrčilo za dve vrsti, za dvoživke in za plazivce. Dežele nad polarnim povratnikom so že same na sebi zavoljo mrzlega podnebnja siromašne na živalih in sli: dijo v tem pogledu visokim goram, v Evropi zavita samo dve vrsti plazivcev in dvoživk severno polarnega povratnika. Med plazivci sta to gorski kušcar in gad, med dvoživkami po travniška in močvirska žaba. Pri tem je treba vpoštevati, da omenjena plazivca rodita žive mladiče. Jajca bi v teh mrzlih deželah ne dobila dovolj solnčne toplote, da bi se izvalila, za to pa si samice lahko poiščejo solnca, ki potem v njih životu izvali mladiče. Arktični otoki pa sploh nimajo niti plazivcev niti dvoživk. Edina izjema je bila pred 100 leti Islandija, ki je imela enako živalstvo kakor kraji evropske celine severno povratnika, toda izjemno stroga zima 1. 1829—30 je uničila in zatrla obe vrsti plazivcev in dvoživk.

Letos praznuje Islandija stoletnico, odkar so poginili zadnji zastopniki teh živalskih vrst, ki so živeli na mrzlem severnem otoku od pamtveka. To nam je dokaz, da nenadni prirodni pojavi uničijo često vrste živali, ki so se že skozi stoletja prilagodile običajnim ostrutim podnebnja.

Zanimiva razprava pred novosadskim sodiščem.

7. marca je bil pred novosadskim sodiščem obsojen na štiri mesece ječe občinski notar Gojko Janjič iz Donjega Kovilja, ker je z lovsko puško ustrelil zloglasnega razbojnika Stefana Nemetha. Pri razpravi se je Janjič zagovarjal, da se mu je puška slučajno sprožila, in da ni imel namena roparja ubiti.

Ker se je njegov zagovornik pri tožil, je o zadevi te dni razpravljalo vzkljeno sodišče. Janjič je bil oproščen.

Sodišče je oprostilno razsodbo motiviralo s tem, da se Janjiču res ne da dokazati, da je namenoma streljal.

VSE BI SE RADE OMOŽILE

Runmski listi so objavili pred tedni originalen oglas, v katerem je bilo rečeno, da išče 413 angleških vojakov kolonijalne vojske neveste. Ponudbe je bilo treba poslati kolonijalnemu ministru v London. Angleški kolonijalni vojak se namreč lahko ženijo brez dovoljenja vojaških oblasti.

Kmalu se je pokazalo, da je bil oglas samo reklama za film, na katerega je hotelo kinopodjetje opozoriti posebno ženski svet. Lahko si pa mislimo presenečenje rumunskega zunanega ministarstva, ko je dobilo te dni od angleškega zunanega ministarstva dopis, kateremu so bila priložena pisma rumunskih deklet, pripravljenih poročiti se z angleškimi vojaki. Angleško zunanje ministarstvo je hotelo vedeti, kaj je s temi pismi. Vsakemu pisemu je bila seveda priložena fotografija. Uradniki rumunskega zunanega ministarstva so se na račun možitve željnih deklet pošteno nasmejali.

Največji most v Dalmaciji.

Približno čez dva meseca bo dograjen in izročen javnemu prometu novi železni most čez Krko pri Skradinu. Konstrukcija je vsa železna. Most bo največji v severni Dalmaciji in bo vezal državno cesto Šibenik-Benkovac-Brovac.

POZOR, ROJAKI

Iz naslova na listu, katerega prejemale, je razvidno, kdaj vam je naročnina posla. Ne čakajte toraj, da se Vas opominja, temveč obnovite naročnino ali direktno, ali pa pri enem sledenih naših zastopnikov.

CALIFORNIA

Fontana, A. Rochevar
San Francisco, Jacob Laushin

COLORADO

Denver, J. Schutte
Pueblo, Peter Culig, John Gerni,
Frank Janesch, A. Saffit.
Salida, Louis Costello.
Walsenburg, M. J. Bayuk.

INDIANA

Indianapolis, Louis Banich

ILLINOIS

Aurora, J. Verbien
Chicago, Joseph Elish, J. Bevtič,
Mrs. F. Laurich, Andrew Spillar.
Cicero, J. Fabian.

Joliet, A. Anzelc, Mary Bambich,
J. Zaletel, Joseph Hrovat.

La Salle, J. Spelich.

Mascoutah, Frank Augustin

North Chicago, Anton Kobal

Springfield, Matija Barborich.

Summit, J. Horvath.

Waukegan, Frank Petkovšek in

Jož Zelenc.

KANSAS

Girard, Agnes Močnik.

Kansas City, Frank Zagar.

MARYLAND

Steyer, J. Černe.

Kitzmilller, Fr. Vodopivec.

MICHIGAN

Calumet, M. F. Kobe

Detroit, Frank Stular, Ant. Janezich.

MINNESOTA

Chisholm, Frank Gouze, A. P.

Chisholm, Frank Pucelj.

Ely, Jos. J. Peschel, Fr. Sekula.

Eveleth, Louis Gouze.

Gilbert, Louis Vessel

Hibbing, John Povik

Virginia, Frank Hrvatič.

Sheboygan, John Zorman.

West Allis, Frank Škokan.

MISSOURI

St. Louis, A. Nabrgoj.

MONTANA

Klein, John R. Rom.

Roundup, M. M. Panlan

Washoe, L. Champa.

NEBRASKA

Omaha, P. Broderick.

NEW YORK

Gowanda, Karl Sternisha.

Little Falls, Frank Masla.

OHIO

Barberton, John Balant, Jos. Hiti.

Cleveland, Anton Bobek, Chas.

Karlinger, Louis Rudman, Anton

Simcich, Math. Slapnik.

Euclid, F. Bajt.

Girard, Anton Nagode.

Lorain, Louis Balant in J. Kume

Niles, Frank Kogovšek.

Warren, Mrs. F. Rachar.

Youngstown, Anton Kikelj.

OREGON

Oregon City, J. Koblar.

Kretanje Parnikov

Shipping News

2. aprila:	Bretargia, Cherbourg	16. aprila:	Aquitania, Cherbourg
3. aprila:	Albert Ballin, Cherbourg, Hamburg	17. aprila:	President Harding, Cherbourg, Bremen
4. aprila:	Bremen, Cherbourg, Bremen	18. aprila:	Stuttgart, Cherbourg, Bremen
5. aprila:	Majestic, Cherbourg	19. aprila:	De France, Cherbourg, Bremen
6. aprila:	Karlsruhe, Boston, Bremen	20. aprila:	Olympic, Cherbourg
7. aprila:	New Amsterdam, Boulogne sur Mer	21. aprila:	Lapland, Cherbourg, Antwerpen
8. aprila:	Rotterdam	22. aprila:	Milwaukee, Cherbourg, Hamburg
9. aprila:	Minnekabla, Boulogne sur Mer	23. aprila:	Conte Grande, Napoli, Genova
10. aprila:	Conte Blancamano, Napoli, Genova	24. aprila:	Bretargia, Cherbourg
11. aprila:	Mauretania, Cherbourg	25. aprila:	Hamburg, Cherbourg, Hamburg
12. aprila:	America, Cherbourg, Bremen	26. aprila:	George Washington, Cherbourg, Bremen
13. aprila:	Vulcania, Trst	27. aprila:	Berlin, Boulogne sur Mer, Bremen
14. aprila:	Paris, Havre	28. aprila:	Majestic, Cherbourg
15. aprila:	Homerik, Cherbourg	29. aprila:	Europa, Cherbourg, Bremen
	Pennland, Cherbourg, Antwerpen	30. aprila:	Statendam, Boulogne sur Mer, Rotterdam
	Bremen, Cherbourg, Bremen		Westerland, Cherbourg, Antwerpen
			28. aprila:
			Minnekabla, Cherbourg
			Saturnia, Trst
			30. aprila:
			Mauretania, Cherbourg
			Albert Ballin, Cherbourg, Hamburg
			President Roosevelt, Cherbourg, Bremen

6 DNI PREKO OCEANA

Najkrajša in najbolj udobna pot za potovanje na ogromnih parnikih:

PARIS 11. aprila; 2. maja

(5 P. M.) (7 P. M.)

ILE DE FRANCE 18. ap. 15. maja

(7 P. M.) (8 P. M.)

Najkrajša pot po čezmorski. Vsa-ko je posebni kabini s vsami modernimi udobnostmi — Pijača in slava francoske kuhinje. Izredno niske cene. Vprašajte kateregakoli pooblaščenega agenta ali

FRENCH LINE

10 STATE STREET

NEW YORK, N. Y.

HOLLAND-AMERICA LINE

Rotterdam — Volendam

New Amsterdam — Veendam

STA. PRILJUBLJENA PARNIKI TE DRUGI

HITRA IN DIREKTA VOŽNJA

JUGOSLAVIA

preko Rotterdam ali Boulogne-sur-Mer

Potovanje s parniki Holland-America

Line pomenja udobnost, domače raz-
poredje, neprekoslivo kuhinjo in po-
stojeno, tedensko odplutja. — Za po-
drobnosti vprašajte svojega lokalnega
agenta ali —

HOLLAND AMERICA LINE

24 STATE ST., NEW YORK CITY

EKSPRESNA SLUŽBA
v EVROPO

preko Hamburga na naših modernih parnikih

HAMBURG DEUTSCHLAND

ALBERT BALLIN NEW YORK

Redna tedenska odplutja. Zmerne cene. Direktna želez-
niška zveza z Jugoslavijo.

Redna odplutja tudi na naših znanih kabinskih parnikih

ST. LOUIS, MILWAUKEE in CLEVELAND

Za navodila vprašajte lokalnega agenta ali

HAMBURG-AMERICAN LINE

39 Broadway + + + New York.

PENNSYLVANIA:

Ambridge, Frank Jakse.

Bessemer, Louis Hribar.

Braddock, J. A. Germ.

Broughton, Anton Ipavec.

Claridge, A. Yerina

Conemaugh, J. Brezovec, V. Ro-

vanšek.

Crafton, Fr. Machek.

Export, G. Previč, Louis Jupan-

ič, A. Škerlj.

Farrell, Jerry Okorn.

Forest City, Math. Kamin.

Greensburg, Frank Novak.

Homer City in okolice, Frank Fe-

renchack

Irwin, Mike Paushek.

Johnstown, John Polanc, Martin

Koroshetz.

Krayn, Ant. Tauzelj.

Luzerne, Frank Balloch.

Manor, Fr. Demshar.

Meadow Lands, J. Koprivšek.

Midway, John Žust.

Moon Run, Fr. Podmilšek.

Pittsburgh, Z. Jakše, Vinc. Arb

in U. Jakobich, J. Pogačar.

Presto, F. B. Demshar.

Reading, J. Pezdirc.